

KIEJTÉSI JELEK ■ PHONETIC SYMBOLS

A kiejtési átírásban a Nemzetközi Fonetikai Ábécé (IPA) jeleit alkalmazzuk az angol szótárak hagyományait követve. A szögletes zárójelek között található kiejtések először a brit (az ún. *Received Pronunciation, RP*, más néven *BBC English* vagy *Standard Southern British English*), majd pontos vessző és *US* minősítés után az amerikai kiejtést (azaz *General American, GA*) jelölik (pl. **dance** [dɑ:ns; US dæns], **hot**¹ [hɒt; US hɑt], **murder**¹ [ˈmɜ:ðə; US ˈmɜrdər]). Az amerikai kiejtésnél gyakran a szónak csak az a része található, amely feltűnően eltér a brit variánstól (pl. **motor** [ˈmoʊtə; US –ər]). A főhangsúly jele [ˈ] a szó leghangsúlyosabb szótagja előtt áll, ezen kívül – bár egy szóban több mellékhangsúlyos szótag is lehet – csak egy, mégpedig az első, legerősebb mellékhangsúlyos szótagot láttuk el [,] jellel.

A kiejtési átírásokban az alábbi jelek találhatóak (az angol hangok leírásában szereplő magyar példaszavak csak hozzávetőleges eligazításul szolgálnak, a bennük szereplő hang nem pontos megfelelője az angolnak).

MAGÁNHANGZÓK

A kettőspont (:) a magánhangzó hosszúságát jelzi. Az amerikai hagyományoknak megfelelően az amerikai kiejtések átírásában nem használjuk.

Hang	Példa	Leírás
ɪ	<i>kin</i>	lazább <i>i</i> , mint a magyar rövid <i>i</i>
e	<i>Ben</i>	mint a magyar <i>e</i> , pl. <i>benn</i>
æ	<i>bad</i>	<i>á</i> és <i>e</i> között, mint a nyílt, tájszólásban honos magyar <i>e</i> , pl. <i>ember</i>
ə	<i>ago</i>	mint a magyar rövid <i>ö</i> , de ajakkerekítés nélkül
ə	<i>action</i> [ˈækʃən]	ingadozó ejtésű svá, gyakran kiesik, és helyette az utána következő mássalhangzó (<i>l, n</i>) válik szótagalkotóvá
ʌ	<i>love</i>	röviden ejtett <i>á</i> , mint az idegen szavakban, pl. <i>Pizza Hut</i>
ɒ	<i>shop</i>	mint a magyar rövid <i>o</i> , pl. <i>lop</i>
ʊ	<i>foot</i>	<i>u</i> és <i>o</i> között, lazább, mint a magyar rövid <i>u</i> , pl. <i>fut</i>
u	<i>influence</i>	mint a magyar <i>u</i>
i	<i>happy</i>	mint a magyar rövid <i>i</i>
i:	<i>sea</i>	mint a magyar hosszú <i>i</i>
a:	<i>calm</i>	hosszan ejtett <i>a</i> -szerű hang
ɜ:	<i>bird</i>	mint a magyar hosszú <i>ő</i> , de ajakkerekítés nélkül
ɔ:	<i>law</i>	mint a magyar hosszú <i>ó</i> , csak nyíltabb
u:	<i>too</i>	mint a magyar hosszú <i>ú</i>

KETTŐSHANGZÓK

Hang	Példa	Leírás
eɪ	<i>tape</i>	mint a magyar <i>éj</i>
aɪ	<i>type</i>	mint a magyar <i>áj</i>
ɔɪ	<i>boil</i>	mint a magyar <i>oj</i>
aʊ	<i>how</i>	magyar <i>áu</i> egy hangként (mint a magyar <i>áu</i> felkiáltás)
oʊ	<i>know</i>	magyar <i>óu</i> egy hangként
ɪə	<i>beer</i>	magyar <i>ia</i> nagyon gyorsan
eə	<i>bear</i>	magyar <i>ea</i> nagyon gyorsan
ʊə	<i>cure</i>	magyar <i>ua</i> nagyon gyorsan

MÁSSALHANGZÓK

Hang	Példa	Hasonló hang a magyarban
tʃ	<i>chin</i>	magyar <i>cs</i>
dʒ	<i>joy</i>	magyar <i>dzs</i>
θ	<i>thin</i>	„pöszte” <i>sz</i> , azaz a zöngétlen <i>th</i> hangja, kimondásakor a nyelv hegyét a két fogszor közé helyezve próbálunk <i>sz</i> hangot ejteni
ð	<i>thus</i>	az előző zöngés párja, lágyan <i>d-t</i> próbálunk ejteni
s	<i>sin</i>	magyar <i>sz</i>
ʃ	<i>shoe</i>	magyar <i>s</i>
ʒ	<i>beige</i>	magyar <i>zs</i>
ŋ	<i>king</i>	mint a <i>n</i> a <i>munka</i> szóban
w	<i>win</i>	rövid magyar <i>u</i> -ból kiindulva ejtjük a következő magánhangzót
x	<i>loch</i>	mint a <i>h</i> a <i>doh</i> szóban (csak idegen, pl. skót, eredetű szavakban)
r	<i>red, US mark, US star</i>	a nyelvhegy hátrahúzásával ejtett <i>r</i> : A brit angolban (<i>RP</i>) csak magánhangzó előtt ejtik (<i>red, correct, marry</i>); mássalhangzó előtt és szó végén (<i>mark, star</i>) az <i>r</i> néma, ezért az átírásban nem is jelöljük. Az amerikai angolban (<i>GA</i>) minden esetben ejtik, hátrahajlított nyelvvel.

HANGSÚLYJELEK

- ' főhangsúly ■ **alarm** [ə'la:m; US -'lɑ:m]
, mellékhangsúly ■ **thereby** [,ðeə'baɪ; US ,ðer-]

JELEK ■ SIGNS

/	a vagyalosság jele	virgule separating alternatives
→	lásd ott/még...	see under/also...
=	ugyanaz, mint...	same as...
1 2	tárgyas és tárgyatlan ige megkülönböztetése	variants according to (in)transitive verbs
1 2	jelentésváltozatok	semantic variants
▪	szófajváltózatok	word classes
① ②	példa jelentésváltozatai	semantic variants of examples
•	példa kezdete	starting point of an example
félkövér betűs kifejezés	példa	example
szürke kifejezés	utalás	cross-reference